

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

Notat: Aftagerpanel design

Dato: 13.01.25 **Journal nr.:** UOZLE69056

Udarbejdet af: Jakob Kahlen, forperson for aftagerpanelet, og Mathilde Aggebo, dekan for design

Afrapportering 2024 for aftagerpanelet for design

Aftagerpanelets medlemmer

Nye medlemmer 2024

I 2024 har der været udskiftning i aftagerpanelets medlemmer. Vi har fået ny forperson, efter at Mads Kjøller Damkjær er trådt ind i Det Kongelige Akademis bestyrelse, og Astrid Krogh er trådt ud af panelet med udgangen af 2023 efter at have siddet i panelet i seks år. Vi forbereder også, at vi har medlemmer, der stopper i 2025. Derfor har vi i 2024 fået fem nye medlemmer: Emilie Holm Sandholdt, Ditte Graa Wulff, Mette Harrestrup og Sarah Oakman. Derudover er Jakob Kahlen trådt ind som ny forperson for panelet. Panelet består af:

- **Jakob Kahlen**, selvstændig designer, forperson for aftagerpanelet
- **Sine Klitgaard Møller**, Sustainability Transformation Director hos LEGO
- **Poul Bendixen**, Design Director hos Selected
- **Nikolaj Bebe**, Head of Store Design i B&O
- **Hans Falleboe**, designchef i Coloplast
- **Ditte Graa Wulff**, kaospilot, partner i manyone
- **Emilie Holm Sandholdt**, Managing Director, Urgent Agency
- **Mette Harrestrup**, Programme Director, Executive Master in Sustainable Leadership, DTU
- **Sarah Oakman**, selvstændig kunsthåndværker og designer

Årets møder

I 2024 er der afholdt seks møder i aftagerpanelet:

- På mødet den 11. januar:
 - Dimittendledighed. Gennemgang af de nyeste beskæftigelsestal (2021)

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

- Opdatering på kandidatreformen ved Mathilde Aggebo
- Tilbageblik på 2023 ved Mads Kjøller Damkjær og refleksioner over designuddannelsen
- På mødet den 11. marts:
 - Velkommen til nye medlemmer: Emilie Holm Sandholdt og Ditte Graa Wulff
 - Årsrapporten fra 2023
 - Der blev talt om det udvidede arbejdsmarked
 - Mads Kjøller Damkjær har fået en plads i Det Kongelige Akademis bestyrelse og træder derfor af som forperson for aftagerpanelet.Mads deler sine refleksioner om uddannelsens udvikling og hans arbejde i panelet
- Opdatering på kandidatreformen ved Mathilde Aggebo
- På mødet den 20. juni:

Aftagerpanelet var facilitatorer ved årets **Meet the Talents**
- På mødet den 28. september:
 - Evaluering af Meet the Talents
 - Præsentation af forskningscentret Klothung (bæredygtig mode og tekstil)
 - Opdatering på kandidatreformen ved Mathilde Aggebo
- På mødet den 7. oktober:
 - Velkommen til nye medlemmer: Sarah Oakman, Mette Harrestrup og Jakob Kahlen
 - Iværksætterindsats: Camilla Høge-Lind præsenterede en række initiativer som *Startup Support* og *Hub*, der støtter dimittender i at starte virksomheder
 - Opdatering på kandidatreformen ved Mathilde Aggebo
- På mødet den 9. december (online):
 - Dimittendledighed. Gennemgang af de nyeste beskæftigelsestal (2022). Tallene ser gode ud, og pilen peger den rette vej. Vi talte om vigtigheden af at tale om, hvad der ligger bag tallene, også når det går godt. Vi talte også om at sørge for at gøre mere af det, som vi mener ligger til grund for, at tallene går i den rigtige retning. Herunder det erhvervsrettede fokus, tilknytning og samarbejde med erhvervslivet og fokus på arrangementer som Meet the Talents
 - Opdatering på kandidatreformen ved Mathilde Aggebo
 - Jakob Kahlen gennemgik oplæg til Årsrapport 2024
 - Drøftelse af potentielle fokusområder for 2025

Årets temaer/særlige fokusområder

Kandidatreformen

På alle møder har dekanen givet en status på arbejdet i kandidatreformudvalget. Den model, som Det Kongelige Akademi og Designskolen Kolding har budt ind med, er en erhvervsrettet kandidatuddannelse på 120 ECTS med fremrykket studiestart. Modellen er blevet drøftet i panelet, og panelet vurderer, at det er en god model inden for den givne ramme.

Udvidet arbejdsmarked for designere

På mødet i marts var der fokus på et udvidet arbejdsmarked for designere.

Vi ønsker, at designkandidaterne kommer hurtigere i beskæftigelse – en strategi er at udvide arbejdsmarkedet for designere, fx i forhold til sundhedsområdet.

Vi har de seneste år haft et strategisk samarbejde i uddannelsen med Region H, som blev præsenteret på mødet i marts. Præsentationen dannede grundlag for en drøftelse af, om det er en rigtig strategi, og om der er andre bud på, hvordan vi kan udvide arbejdsmarkedet for designkandidater i fremtiden. Panelet bakker op om strategien og det gode samarbejde med Region H. Det er tydeligt, at forløbet kræver gode designmetodiske kompetencer, som er vigtige i alle former for designarbejde, både på et smalt og bredt arbejdsmarked for designere.

Meet the Talents

Juni-mødet bliver hvert år dedikeret til **Meet the Talents**. Aftagerpanelets medlemmer påtager sig opgaven som tovholdere for de forskellige mentorsessioner, der er med til at sende de nye designere godt ud på arbejdsmarkedet efter endt uddannelse. Efter mentorsessionerne bliver dørene til udstillingen åbnet for andre gæster fra branchen, og der er rundvisning i afgangsudstillingen. Meet the Talents er en god måde for panelet at møde de færdiguddannede kandidater og se det faglige niveau og relevans i dimitterendes arbejde.

Tværgående iværksætterindsats og Startup Support og Hub

Der er igangsat en indsats med at afprøve forskellige formater for at understøtte iværksætteri på tværs af Det Kongelige Akademi. Aftagerpanelet fik på mødet i oktober en introduktion til dette arbejde af lederen af indsatsen. Vi ved fra Danmarks Statistik, at 11 % af designerne og 4 % af arkitekterne starter egen virksomhed 23 mdr. efter

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

afgang. Der er fra politisk side fokus på iværksætteri med en ny iværksætterpolitik (juni 2024), der har særlig fokus på kvindelige iværksættere.

Ambitionen med iværksætter hub'en er at udvikle en relevant og professionel indsats, som vi i første omgang søger eksterne midler til i en 3-årig periode.

Aftagerpanelet foreslog at have en mentorsession under Meet the Talents, hvor man taler iværksætteri, da emnet, om hvorvidt man skulle være selvstændig eller ej, havde fyldt meget på dette års møde. Det blev ligeledes foreslået, at begge perspektiver er repræsenteret blandt mentorerne. Flere af medlemmerne i panelet tilbød hjælp omkring startup.

Branchens POV

Aftagerpanelets bud på hvilke udviklingstrends vi ser og hvilke kompetencer og faglige profiler, der efterspørges

- Den øgede digitalisering og hvad det kræver af omstilling af uddannelserne. Panelets anbefaling har været at sikre, at de studerende forstår og kan arbejde kritisk, kunstnerisk og kreativt med digitale værktøjer fra produktion til AI.
- Bæredygtighed og sociale udfordringer. Vores anbefaling har været, at uddannelsen fokuserer på, hvordan designere uddannes til fremtidens udfordringer og løsninger på internationalt niveau.
- Værktøjskassen, procesforståelse og økonomisk forståelse er et punkt, vi har fremhævet og ønsker særlig fokus på. Særligt med henblik på det store antal dimittender, som bliver selvstændige efter endt uddannelse.
- Designledelse. Panelet ser et behov for, at de designere, som har ledelsesmæssige forudsætninger eller drømme, kan øve og styrke disse gennem uddannelsen. Det gælder både egen ledelse og faglig ledelse af andre designere samt strategisk ledelse af kundeprojekter.
- Vi ønsker at diskutere, hvad der skal til for at starte et program for industrielt design eller i hvert fald sørge for, at de studerende, som har særlige interesser inden for ID, kan få styrket disse kompetencer under uddannelsen.
- Designbranchen er i en rivende udvikling, hvorfor der er brug for fokus på efter- og videreuddannelse. Hvordan understøtter vi tanken om livslang læring?

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

Det ønsker vi at sætte på programmet i 2025.

Dekanens refleksioner og opfølgning

De udviklingstrends som aftagerpanelet ser, ser vi også, og vi er bevidste om dem og forsøger løbende at opdatere og indarbejde dem i uddannelsen. Både værktøjskassen, bæredygtighed, socialt design og den øgede digitalisering er emneområder, som vi har genbesøgt og styrket i den nye bachelorstudieordning, som trådte i kraft i 2024.

I forbindelse med implementeringen af kandidatreformen skal studieordningerne på bachelor- og kandidatuddannelsen justeres. Kandidatuddannelsen skal være mere erhvervsrettet og bl.a. indeholde praktik, og det bliver en god anledning til, fx at drøfte hvilken rolle designledelse skal have i uddannelsen fremadrettet.

Aftagerpanelet har i mange år advokeret for, at vi skulle starte et program inden for industrielt design. Vi har identificeret, at der er et jobmarked for industrielle designere (rapport 2020). Vi har ultimo 2024 igangsat en organisationsjustering, hvor vi samler designuddannelsen i to designinstitutter. Her bliver det bl.a. en af opgaverne at se på, hvordan vi kan styrke industrielt design som område.

Efter- og videreuddannelse (EVU) er et område vi også ser som et vigtigt vækstpotentiale og en oplagt mulighed for at tilbyde branchen faglig opgradering. Vi har i dag to unikke og relevante ECTS-givende formater for EVU i form af en diplomuddannelse i Designledelse og en master i Design. Begge uddannelser har en god søgning, og vores strategi er, at vi bruger de to formater som ramme for mere EVU.

Dimittendernes kompetencer

Aftagerpanelet er generelt imponeret over det faglige niveau og bredde i afgangsudstillingen og i de projekter, der løbende bliver præsenteret på aftagerpanelmøderne.

I aftagerpanelet peges der på, at der er brug for mange forskellige kompetenceprofiler hos fremtidens designere, men også at den kunstneriske del, og det at være udøvende designer på højeste internationale niveau, er unikt for designuddannelsen på Det Kongelige Akademi. Det skal fastholdes, og det skal altid stå stærkt i uddannelsen. I forhold til det kunstneriske, skal uddannelsen sikre den kunstneriske tilgang, både i metode, proces og output.

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

Der mangler en forståelse for at indgå som designer i en virksomhed og en forståelse for, hvordan man som designer skaber økonomisk værdi. Derfor er der stor opbakning til den nye foreslåede og mere erhvervsrettede kandidatuddannelse med mere samarbejde med branchen.

Dekanens refleksioner og opfølgning

Det er meget tilfredsstillende, at aftagerpanelet er imponeret over det faglige niveau i uddannelsen.

Jeg er meget enig i, at designbranchen efterspørger mange forskellige kompetenceprofiler, hvilket er vores opgave at sikre og balancere gennem vores uddannelsesudbud. Det gør vi ved at optage til design, til to bachelorprogrammer med generelle designspecialer (produktdesign og visuelt design) bundet sammen af fællesfag på bachelor. På kandidatuddannelsen har vi seks specialiserede programmer, hvor de studerende kan fordybe sig inden for et område. Derudover optager vi til Crafts in Glass and Ceramics, som er en specialiseret professionsbacheloruddannelse.

Den kunstneriske del er repræsenteret i uddannelsen både gennem de kunstneriske metoder og i udformningen af løsningsforslagene i projektarbejdet. Vi er meget bevidste om, at det kunstneriske er det unikke ved design- og craft-uddannelserne på Det Kongelige Akademi, og vi er også fuldt bevidste om, at det kunstneriske ikke skal stå alene. Det kunstneriske skal hos os altid møde de videnskabelige metoder og perspektiver – og fagets praksis. På Craft-uddannelsen har vi implementeret to praktikforløb, der giver de studerende et klart billede af, hvordan man som designer skaber økonomisk værdi.

Jeg ser frem til at implementere den nye kandidatreform, hvor praktik skal lejres på kandidatuddannelsen, og hvor de studerende skal have en ekstern samarbejdspartner i deres afgangsprojekt. Det greb vil styrke designkandidaternes forståelse for, hvordan man skaber økonomisk værdi.

Uddannelsens indhold og struktur samt hensigtsmæssighed og relevans

Uddannelsen virker gennemtænkt med fokus på progressionen mellem bachelor- og kandidatuddannelsen. Aftagerpanelet har fulgt optaget på kvote 1 og 2: Beslutningen om optag på kvote 1 og 2 er et interessant og relevant forsøg. Panelet vurderer stadig,

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

at der er behov for at være forsigtig, så det er et bredt og diverst ansøgerfelt, der bliver optaget.

Dekanens refleksioner og opfølgning

Det er tilfredsstillende, at aftagerpanelet vurderer, at uddannelsen er gennemtænkt og har fokus på progressionen gennem uddannelsen. Det har været et klart mål for os at styrke fagligheden og progressionen hver gang, vi har lavet justeringer i studieordningerne.

Vi følger løbende optag via kvote 1 og 2 og giver aftagerpanelet en status. Gennem de første tre år af optagelsesformen kan vi se, at det ikke påvirker karaktergennemsnittet på bacheloruddannelsen, og underviserne fremhæver, at der er et godt studiemiljø på årgangene, hvilket de vurderer skyldes flere forskellige profiler. Til gengæld har det givet et større frafald på bacheloruddannelsen, hvilket vi tager højde for i vores optag. Når vi har et helt gennemløb på bachelor- og kandidatniveau, evaluerer vi og beslutter, hvordan vi fremover vil optage til designuddannelsen.

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

Svar på evt. høring om nye uddannelser og nye studieordninger. Kommentarer til nye programmer eller justeret programstruktur

Forpersonen for aftagerpanelet (Mads Kjøller Damkjær) sad med i en arbejdsgruppe med studerende og medarbejdere angående justering af BA-uddannelsen i 2023. Den justerede studieordning blev implementeret i september 2024. Der er ikke oprettet eller justeret yderligere studieordninger i 2024.

Dekanens refleksjoner og opfølging

Der har ikke været nye studieordninger eller programmer i 2024. I 2025/2026 forventer vi et større arbejde i forlængelse af implementeringen af kandidatreformen og en organisationsjustering, hvor Institut for Bygningskunst og Design opdeles i to institutter. Det betyder, at der fremover vil være to rene designinstitutter. Organisationsjusteringen kan også betyde justering af udvalgte programmer.

Kommentarer til beskæftigelsessituationen
(får dimittenderne jobs, får de relevante jobs)

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering

Dimittendledighedstallene ser generelt rigtigt fine ud og pilen peger i den rigtige retning. Konkret for 'design' er ledigheden (4.-7. kvartals ledighed) faldet fra 23,4 % i 2021 til 22 % i 2022. Hermed ligger design helt på niveau med de uddannelser, vi sammenligner os med (Kolding og AAA). Vi er dog stadig en del over landsgennemsnittet for alle kandidatuddannelser, som ligger på 7,6 %.

Det blev diskuteret, hvad der ligger bag faldet i ledigheden, og selvom vi ikke ved det med sikkerhed, er der en fælles fornemmelse af, at det mere erhvervsrettede fokus med virksomhedssamarbejder, *Meet the Talents*, *portfolio-dage* og øget fokus på at få vellykkede praktikforløb er medvirkende til faldet i ledigheden.

Det blev fremført, at det er vigtigt, at de tiltag, der har givet den øgede synlighed og ledighedsfald, som uddannelserne oplever, fortsættes og om muligt øges. Hvis det virker, så lad os gøre endnu mere af det.

Dekanens refleksioner og opfølgning

Det er meget tilfredsstillende, at ledighedstallet er faldet i 2024, og at vi nu er på niveau med de andre videregående uddannelser. Vi har i mange år ligget højest i gruppen, det gør vi ikke længere.

Det er vores klare mål at få dimittendledigheden ned. Det er den bedste måde for de nyuddannede kandidater til at sætte deres nye viden og særlige designkompetencer i spil i forhold til samfundet. Og det er vigtigt for designuddannelsen, at vi viser, at der er efterspørgsel efter designkompetencer og de kandidater, vi uddanner. Vi vil fortsat have fokus på dimittendledigheden, indtil den er på niveau med landsgennemsnittet (+2 %). Min vurdering er, at den nye kandidatreform vil understøtte dette mål.

Andet

I forhold til programmet for 2025, er følgende emner og tiltag foreslået:

Det blev foreslået, at vi dykker ned i to overordnede emner i 2025:

Brancheoversigt: "Designfagets udvikling". Her skal vi i fællesskab både bidrage til og blive klogere på, hvad det er for et aktuelt arbejdsmarked, vi uddanner

designere til.

Dimittendperspektiv: "Designerens rolle". Her skal vi dykke ned i hvilke kompetencer dimittenderne skal besidde, hvis de skal kunne afsættes til det reelle designarbejdsmarked.

Reality check med branchen. Vi ønsker i løbet af året at undersøge og besøge forskellige aftagervirksomheder – gerne nogle som har et alternativt perspektiv eller anvendelse af designere end de gængse aftagere.

Reality check med de studerende. Vi talte om at invitere studerende forbi til at vende forskellige emner med os. Det kunne f.eks. være ifm. debatten om AI. Hvordan ser de studerende mulighederne, begrænsningerne, farer og faldgruber ved at integrere AI i deres designpraksis.

Vi talte om, hvordan vi som panel bedst muligt kan hjælpe uddannelsen, udover at bidrage med erfaring og viden. Det blev foreslået, at vi efter hvert møde slutter af med en diskussion om, hvordan vi hver især i panelet kan tage handling på det, vi har talt om, eller hvordan vi bedst kan bære et perspektiv videre ud i vores cirkler.

Det blev foreslået at lave et "halvvejs" Meet the Talents, så branchen ikke kun møder de nyudklækkede dimittender (hvor det nogle gange er for sent), men møder dem allerede under uddannelsen og kan danne relationer med relevante studerende allerede her.

Dekanens refleksioner og opfølgning

Jeg er meget enig i de emner og nye tiltag som aftagerpanelet foreslår. De ligger i forlængelse af vores ønsker på uddannelsen. Det vil være et nyt og rigtigt godt initiativ at holde et åbent møde med de studerende, fx omkring teknologi og AI.

Et halvvejs *Meet the Talents*-arrangement er også en rigtigt god idé, som vil kunne styrke de studerendes fokus på jobmarkedet og bringe de studerende tættere på branchen.

Det
Kongelige
Akademi

Arkitektur
Design
Konservering